

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manvscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodiêre

Qvi ... Illas Omnes Complectitvr Historias, Qvæ Post Secvndam Sex
Tomorvm Editionem ...

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1586

VD16 ZV 1269

De miraculis eiusdem Regis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77432](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-77432)

DE SIGEBERTO REGE FRANCORVM.

49

eo quod liberorum dulci affectu carebat. Et ideo in ædificandis ad ædificationem animarum cœnobiois instabat liberius, & sua Christo distribuebat liberalius: quia præter Christum, cui haec cederent, non erat ei haeres legitimus. Quia verò Grimoaldum Maiorem domi sibi in omnibus fidelem, morigerum & cooperatorem egenus expertus erat, filium eius Childebertum regni Austrasiorum heredem delegat: hoc tamen proposito conditionis tenore, si ipsum continget sine liberis obire. Rex quidem, ut potè futurorum nescius, quod tunc sibi videbatur, ex temporis conuenientia fecit: postea vero filium genuit, quem nomine patris sui Dagobertum vocavit: & priori testamento ad irritum redacto, hunc nutriendum cōmisit Maiori domi Grimoaldo, vt eius potentia contraria omnes tutus sublimaretur in Austrasiorum regno.

Talis erat Sigeberti Regis vita, quam apud homines & temporalis magnificabat potentia, & grata Deo in omnibus commendabat iustitia: apud Deum vero eam acceptabilem faciebat colimbina simplicitas, cum tamen ei adesset etiam serpentina calliditas. Quia vero dicit sapientia ex ore Salomonis, Aufer rubiginem de argento, & egredietur vas purissimum: aufer iniuriam de vultu Regis, & firmabit iustitia thronus eius: Rex ille, in cuius manu sunt corda Regum, defamulo suo Sigeberto, qui per vitæ puritatem & sapientiam venustatem splendebat ut argentum, abstatuit in presenti seculo rubiginem peccatorum, & fecit sibi vas misericordiae purissimum. Et cum Deus dicat nobis, Date eleemosynam, & eccè omnia munera sunt vobis: quis discredat peccata huius Regis, ex terrena contagione & regni occupatione ei adhaerent vice pulueris, Deū eluissit tot eleemosynis, quæ ad laudem & gloriam nominis Christi expensæ sunt per eum, & adhuc quotidie expenduntur in tot ab eo strutis cœnobiois: Abstatuit nimirum iniuriam de vultu Regis, vt firmaretur iustitia thronus eius: ut quia iustus ex fide viuens, vilipenderat terreni regni fastus, coronatus corona iustitiae, & ornatus palma victoria, conregnaret Christo in cœlestibus. Rex ergo terribilis apud omnes Reges terræ, qui austert spiritum principum, ne malitia mundi mutaret militis sui intellectum, in flore iuvenilis etatis acerba morte rapuit de presenti seculo nequam, & in cœlesti curia ei Felix obiit. contulit vere dignitatis gloriam. Obiit autem Calendis Februarij, etatis sue anno tricessimo primo, regni vice simo octavo, ab incarnatione Domini anno sexagesimo sexagesimo secundo: à transitu sancti Martini anno ducentesimo sexagesimo mortuo. Et qui in multis locis in signia sui monimenta reliquerat, sepeliri eligit in Sepelitur urbe Metis, quæ regni sui sedes fuerat, in basilica, quam ad gloriam & laudem Dei Metis, in honore S. Martini gloriosi confessoris regia liberalitate construxerat.

MIRACVLA QVÆDAM EIVSDÉM SIGEBERTI

REGIS, AB EODEM SIGEBERTO MONACHO CON-

scripta, sed redacta in compendium. Testatur autem author, se ea scribere, que aut recenti tempore facta sint, aut ab ijs relata, qui ijs interfuerint.

Nno Christi 1063, quiescente corpore Sigeberti Regis in mona-
sterio S. Martini, quod ipse ad Metenses ad Motellam à funda-
mentis construxerat, presbyterium supra cryptam, ubi conditum
erat eius corpus, propter antiquitatem ruinam minabatur, ita ut
non absq; ingenti timore illic monachi diuina peragerent. Ap-
paruit igitur manifestè sanctus Rex cuidam Vuilandó, in Metensi
suburbio degenti, cunctis penè ciuib. notissimo. Is vero præ splé-
dere eximio obstupuit, nec quicquā loqui ausus fuit. Tum Rex blandè eum appellans, iussit eum ocyū indicare fratribus eius monasterij, vt si Deum & beatū Marti-
num vellent habere propitiós, quamprimum ad locum alium transferrent corpus
eius, nè ruina loci eius quassaretur. Fecit Vuilandus, vt erat iussus & monachi de ve-
rissima Sigeberti Regis & patroni sui sanctitate nihil hesitantes, statuerunt id ad ef-
fectum perducere. Tanta autem facilitate sarcophagus eius aliò deportatus est, vt Translatio
non ab hominibus, sed ab angelis ferri videretur. Plurima vero deinceps edita co-
loco, quò translatum est corpus eius, sunt miracula.

Ad laudem Domini, retinet qui culmina cœli,
Reddere qui sanctos vult per miracula claros,

Sigeberto
Regi filius
nascitur
Dagober-
tus.
Cap. 10:

Columbi-
na simpli-
citas.
Prou. 23.

Luc. 14.

Hebr. 10.

Psal. 73.

Felix obiit

iuis.

etatis

Metis ex-

trixit.

metis.

metis ex-

trixit.

1587
Cuius virtute valuerunt viuere iustè.

Nec multò pōst, ea quæ cāfūra erant monasterij ædificia corrūerunt, sicut amēt ut ob merita beatissimi Martini & Sigeberti Regis, neminem laeserint, tametsi non pauci adessent. Porrò nocte diei illius, qua erat hēc peragenda translatio, à quibusdam in oratorio quiescentibus tanta audita est melodia tota monasterio, ut prē nimio timore penē exanimes, huc atq; illuc diffugerent, & visa auditā que via alijs indicare possent. Sed tamen aliquanto pōst non absque summo merito in oratoriū ingressi, cantum suauissimum, & tanquam apum permulta examina, gratissimum exprimita suo stridore melodiam, sibi audire vīsi sunt.

Aliud subiungimus miraculum, vndē & pijs, de muniberis huic sanctissimo viro calitū collatis nihil hābitantibus, fidei, spci & charitatis accedant incrementa, & duris atque incredulis cālestis vindictæ metus incutiarū. Cū adhuc priori loco quiesceret venerabilis Regis Sigeberti corpus, & à fidelibus fratribus, de eis sanctitate nihil dubitantibus, debitus ei honor & reuerentia prāstaretur ita vīlitanijs, & diuini cultū officijs eius nominatim mentio haberetur: quidam frater Hugo, quem etiam nosip̄ vidimus, magna temeritate eius nomen in litaniarum codice expunxit, licet ab alijs quotidiē exprimeretur. Ecce autem post dies paucos sub precibus vespertinis cuiusdam solennitatis eo solito more ad aras incensum offerente, cūm ad huius sancti Regis tumulum pro consuetudine accederet, adē corporis eius subito diriguit, vt loco illo se mouere non posset. Agnouit ergo cupam suam, & fratres pariter cum illo egere pœnitentiam, rogāruntque sanctūm, vīgnosceret fratis temeritati. Interim assertur litaniarum codex, & frater sua manu nomen expunctum denuō inscribit, atque eadem nocte vīlo impedimento in nocturnis laudibus ad idem monumentum thus obrulit. Potest autem ex hoc miraculo colligi, superioribus temporibus multa alia ab illo edito miracula, sed quæ hominum incuria in scripta relata non sint.

Translato, vt diximus, sacri corporis sarcophago, & à dextris arā beati Martini reuerenter reposito, quidam religiosi & diuino amore feruentes fratres, pia fiducia animati, sacrum aperuēre sarcophagum, videruntque sanctūm illud corpus, nō tanquam mortui, sed vt dormientis hominis planè integrum, & omnis macula expers. Tum verò illi in Dei præpotentis prorupere laudes, admirabundique ad sua reuersi sunt.

Erat per id tempus in eo monasterio quidam iuuenis monachus, valde leuis & lubricus moribus, verbis futileis & iocosis. Ex hoc quandoque sciscitabantur quidam seculares, quid sentiret de ijs, qua nupē gesta essent, vel quidnam beatus Sigebertus vel per reuelationes, vel per miracula apud ipsos efficeret. Respondit ille irridiculē, sanctum Sigebertum, vt solent vita funēti, iacere in tumulo aperito ore, & nudatis dentibus: nec se compertum habere, num quid vñquām miraculi perpetrāset. Eadem hora ineptus ille tanquam mentis inops ceperit per humum & saxa se volutare, & cum magnis vocibus exilire, rursusque humi se abiçere atque volutare. Cumque id diu fieret, fratres eius miseri, tandem a grēcum ē terra sublatum, ad beati Sigeberti sepulcrum adduxerunt. Ibi ille sancto Regi & fratribus culpam suam confessus, mox sanatus est.

Quidam alius eiusdem monasterij frater morbo quodam grauissimē laborans, ita vt nihil cibi portionisve aliquot diebus admitteret, & interdū supremum vitæ periculum adire videretur. Is aliquando ad beati Sigeberti se monumentum contulit, & cum precatus esset, operimento vel palla, qua sacrum corpus tegebatur, pectori, ventri & cāteris membris fideliter admouit, moxque sic omnem sensit abīssile dolorem, vt nunquam postea eo corruptus sit.

Eodem ferē tempore mulier quādam in pago Casellensi acri vexabatur morbo, hulcere in eius gutture existente, adeoque in dies excrescente, vt plerique vīte eius spem omnem abiçerent, non paucis remedijs frustrā illi adhibitus. Tandem à patētibus ad beati Sigeberti adducta monumentum, postquam palla eius morbidum terigit locum, illicō curata est.

Anno à Christo nato millesimo sexagesimo octavo quidam fratricida ferreis constrictus vinculis, multa iniurias sanctorum loca, vt per eos Deum sibi proprium efficeret. Cū autem aliquot dies Parisijs apud sanctum Dionysium in precibus & ieiunijs moratus esset, vnius brachij vinculis diuinitus absolutus est. Tum vero etiam

SURITUS

ODOR
DIOGENES
RVIII
5

Diuinus
castigatur
temerari
frater, fan
eo Regi
derogans.

Corpus ei
post 400.
annos ap
paret int
grum.

*Alius fra
ter castiga
tus, poter
tur.*

*Aeger ad
eius tumu
lum cura
tur.*

*Item agra
mulier.*

DE SIGEBERTO REGE FRANCORVM.

51

eriam pro alterius brachij solutione instantius orans, beato Dionysio ipsi apparet, in somnis admonitus est petere monasterium sancti Martini, apud Metenses conditum, illic meritis sancti Sigeberti imperaturus quod petebat. Afferente illo, se nescire iter, vel locum illum, beatus Dionysius de omnibus copiosè cum edocuit. Abiit igitur latius, & ad locum indicatum perueniens, aliquandiu permanxit in precibus, sanctorum implorans suffragia, in primis autem sancti Sigeberti. Interim quodam die, iam noctis sese intendentibus tenebris, custos templi iussit eum exire foras. At ille obnoxie rogauit cum, ut vel ante fores permittere ipsum nocte illa hærere: dicens sperare se id consecuturum propediem, quod diuinitus sibi promissum esset. Annuento tandem fratre pra commiseratione, ille multo etiam fidentius in preces assiduas incubuit: cum ecce in oratione profrato illi repente ferrum alterius brachij ranta vi diffractum est, vt una pars in fo-
res monasterij insiliens, magnum excitari sonum, altera verò longe alio excussum sit. Vraque autem pars in rei testimonium & beati Sigeberti venerationem ante ora-
torij altare suspensa est.

Accidit quandoque, ut quidam Metenses ciues dubitarent corpus sanctissimi Sigeberti in monumento haberi. Itaque anno Dominicæ incarnationis millesimo centesimo septuagesimo collecti sunt Abbates, itemque clerici cum multa populi frequentia, id que in aede illa, qua conditum erat beati Regis corpus. Postquam ad Deum preces fusæ sunt, lapis a sepulcro amotus est, & corpus sanctissimum rursus integrum inuentum est, acsi dormiens illic iaceret. Iam autem quingen-
tos & septuaginta duos propemodum annos iaceret in sepulcro. Tanta igitur re-
stupescit, qui aderant, incredibili animi hilaritate perfusi, in Dei laudes proru-
erunt, qui mirabilis est in sanctis suis. Porrò eius monasterij Abbas Latandus cu-
mibus argenteam thecam, in qua corpus beati Regis conderetur, efficiendam cu-
rarunt. Erat tum illic monasterij Præpositus Hugo, bona existimationis & incul-
pata vita vir, sancto Regi valde deuotus, & assiduus monumenti eius visitator. Ei
quadam nocte in visu apparuit Sigebertus Rex, aitque illi: Veni, iace mecum. Illo
cum tremore respondente, sepulcrum non posse ambos capere, sanctus Rex dixit:
Veni securus: sufficit enim utrique. Excitatur interim pra timore, visionem expo-
nit nobis: sed cum de ea ambigeret, rursus appetit ei beatus Sigebertus, aitque: Por-
lige mihi manum tuam, ut osculari cam. Id vero facere non ausus, pra pauore exper-
gescitur, manè se confert ad eius monumentum, manumque illius cum summa pie-
tate & cordis compunctione osculatur. Inde Abbas Latandus conuocatis Abbatii.
bus, cum illius tractare coepit de sacro corpore in thecam argenteam transferendo,
& elevando, populoque ostendendo.

Matrona quædam in suburbio sancti Iuliani apud Metim, rebus locuples, vir-
tutum inops, ut audiuit prædicari à quibusdam sancti Sigeberti miracula, non
solum credere noluit, sed etiam contumeliosè proscidit. Et ecce confessum os
blasphemum ad aures contorquetur, horridum adspectantibus exhibens specta-
culum. Redit igitur ad se, plangit peccatum suum, orat parentes & cognatos,
vrat templum, in quo conditum erat corpus sancti Regis, perforatur. Vbi eo-
ventum est, prosternit se, rogat loci illius custodem, ut liceat sibi osculari beati
Sigeberti reliquias. Quod dum facit, videtur sibi videtur sanctum Regem admota
sua manu, os ipsius in suum reuocare locum. Deinde sospes & incolumis reddit ad
suos.

In eodem suburbio iuuenis quidam, vineas noctu custodiens, vedit multis dæ-
mones ardentiibus facibus inter se dimicantes. Accedit proprius, sed temerè tamen,
scire volens, quid rei sit. Tanto vero terrore correptus est, agente maligno dæmo-
ne, ut amens humi collapsus sit tanquam mortuus. Mirantur cognati, cur tardius
reueratur: eunt ad vineam, reperiunt miserum non solum mentis inopem, sed
etiam adeo à dæmonে occupatum, ut quodam furoris oestro percitus, morsus illis
intenteret. Ligant itaque furiosum, sed rumpit vincula, non suis viribus, sed impe-
tu satanae: irruitque in cognatos suos ore hianti. Rursus multò etiam arctius eum
colligant, imponunt grabato, per multa Metensis urbis tempora circumferunt, orant
lachrymabundi ad sanctorum sepultra, sed non exaudiuntur. Redeunt in memo-
riam innumerabilem miraculorum, quæ Dominus per confessorem suum Sige-
bertum ederet: adducunt hominem ad eius sepulcrum, orant Deum, ut meritis

Quidā fra-
tricida, me-
ritis B. Si-
geberti, su-
is vinculis
absoluitur

Corpus ei-
us post mul-
tos annos
iterum in-
veniatur in
corruptu.

Elucatio-
nus eius.

Mulier te-
meraria
post casti-
gationem
curatur.

c 2 cius

FEBRVARII VI.

52
Dæmonia
cus ad eius
sepulcrum
a dæmons
liberatur.
cius sanet miserum. Post aliquot dies iuuenis apertis oculis dicit ad illos: Soluite
me, meritis sanctissimi confessoris Sigeberti iam liberatum. Hilarescunt illi, sol-
lunt hominem, Deo & beato Sigeberto gratias agunt. Promittit iuuenis se quo-
tannis daturum loco illi quatuor nummos. Et biennio quidem facit id bona fide
anno tertio non seruat datam fidem. Redit satan, occupat rursus miserum, ut pri-
us. Parentes adducunt eum iterum ab beati Regis monumentum, fundunt nouas
preces, iuuenis ocyus restitutur sibi, domum sua latus repetit, & quod vixit quod
promiserat Sigeberto Regi, etiam religiosè persoluit.

Duo ægri
fanantur.
Cum id genus alia permulta fierent miracula, magnus siebat hominum concur-
sus ad sepulcrum beati Sigeberti, qui eius meritis curabantur. In iis duo quidam no-
stra atatis, Constantius & Lozelinus, & mente & corpore laborantes, ad ciuios.
numentum sanati sunt. Hæc & alia multa nosipsi vidimus diuinis declarari mira-
cula, quibus aliud addam.

Accidit aliquando, ut vespillones & prædones quidam nostros fines præter op-
tionem inuaderent, domosque tum diuitium tum tenuium repente expilarent,
non enim ausi erant longas moras necdere. Porro vbi in vallem Gorgiensem in-
currerunt, multa illuc degentibus damna attulerunt. Mox eius rei fama longe
propagata, etiam Metenses peruersit. I collecta forti armatorum manu, raptors
illos persecuti sunt, compræhensosque magna ex parte trucidarunt, plerosque du-
xere captiuos, pauci tamen fuga sibi confulueré. Ex captiuis autem Rodulphus
quidam, cum iam multo tempore cum complice sceleris in carcere detenus fuisset,
recordatus est beatum Sigebertum Regem permulcis clarere miraculis, quod
crebra auditione acceperat. Itaque ad solum suum ait: Ambo quæ proficiat,
imploremus beatum Sigebertum Regem. Ambo igitur se dant precibus nec vilam
sentient in impetrando difficultatem. Soluuntur sponte vincula, surges ferreis
nexibus expediti, tollunt secum catenas, veniunt ad sacram ædem, in qua sancti
Regis corpus quiescit, gratias agunt Deo & beatissimo confessori Sigeberto, refe-
runt nobis quantam erga se ob beati Sigeberti commemorationem experti fuim
sericordiam Dei.

Miles quidam Masiriensis captus ab hostibus, in carcere coniectus fuit, & fer-
reis vinculis implicatus. Ibi ille non immemor, quæ multa Deus conferret bene-
ficia in captiuos & agrotos propter sanctum suum Sigebertum: coepit deprecari.
um ipsum Sigebertū ut ipsius misereretur. Exauditur captiuis, laxantur vincula, ab
scedit è carcere, venit ad templum, vbi affuerabat in sancti Regis corpus, immensas
depromit laudes Christo salvatori, & eius sanctissimo confessori: nos hortatur in
eius perseverare cultu, & laudibus celebrare eum, qui viuit & regnat per infinita se-
cula seculorum, Amen.

VITA ET PASSIO SANCTÆ SOTERIS VIR- GINIS ET MARTYRIS, PER DIVVM AMBRO-

suum scripta. Habetur libro tertio eiusdem
de Virginibus.

6. Febru-

S. Soteris
castitas.

S. Soteris
in passione
fortitudo.

ED quid alienigenis apud te foror vtor exemplis, quam
hæreditatiæ castitatis inspirata succellio, parentis infusio-
ne martyris erudiuit? Vnde enim didicisti, quæ non habui-
sti? Vnde disceres constituta in agro, nulla socia virgine,
nullo informata doctore? Non ergo discipulam, quod fie-
ri sine magistro non potest, sed hæredē virtutis egisti. Qui
enim fieri posset, ut sancta Soteris tibi non esset mentis au-
thor, cui author est generis? quæ persecutionis ætate seru-
libus quoquè contumelij ad fastigium passionis cœcta, et
iam vultum ipsum qui inter cruciatus totius corporis liber esse confusevit iniurie
& spectare potius tormenta quam perpeti, carnifici dedit.

Tam fortis & patiens, ut cum teneras poenæ offerrer genas, prius carnifex cæ-
do desiceret, quam martyr iniuria cederet. Non vultum inflexit, non ora conuer-
tit: non gemitum, non lachrymam dedit. Denique cum carera poenarum genera-
viceset gladium quem quærebat inuenit.

ITEM